

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 31
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 5 lej

Első évfolyam — 58. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1932. augusztus 25

Hans Otto Roth

a német nemzeti párt elnöke a németektől eddig joggal várt, de kevésbé teljesített eréllyel szóvá tette a kisebbségi kérdést. Kisebbségi embert egyformán érdekel mindenkor ez az életbevágó kérdés. Legyen az akár német, akár zsidó, akár ukrán, akár magyar. Mind-egyiknek egyforma fájó sebei vannak s mindenkinek egyformán csorbítják meg a maga jogait. Ezt tette szóvá a németpárt elnöke s eltitkolhatatlanul örülünk afelett, hogy határozottan és öntudatosan megmondotta végre valahára a véleményét egy kisebbségi ember az új parlamentben is. Mert a parlamenten innen hiába beszél akárki, hiába ír évek óta a legerősebb hangon a kisebbségi sajtó, nem törődnek vele. De a parlamenti beszéd remélhetőleg nem lesz pusztába kiáltó szó. S még kevésbé lesz pusztába kiáltó az a sok felszólalás a kisebbségek részéről, ami ezt a beszédet remélhetőleg követni fogja úgy a többi német, mint a magyar és zsidó és a többi kisebbségi képviselő részéről. Igaza van Hans Otto Rothnak, a kisebbségi kérdésben vajmi keveset tettek. A Brandsch Rudolf-féle kisebbségi államtitkárságnak nagyon kevés köze van a kisebbségi kérdéshez s még kevesebbet tett ez a politikai színekura, ez a Jorga-féle hála-hivatal a kisebbségi ügyek érdekében. A Magyar Párt szintén megmondta már a véleményét ebben a kérdésben s azt is megmondotta, hogy inkább semmi se legyen, mintsem ilyen látszat megoldásokkal tegyék zavarosabbá a kisebbségek amugy is tulterhelt sorsát. Nyolcszor választottak be eddig a parlamentbe, mondta Roth képviselő, nyolcszor kértem az anyanyelv használati jogát törvénybeiktatni, de kérésem sohasem talált meghallgatásra. Hát lehet-e ennél jellemzőbb kisebbségi felszólalás? Benne van egész sorsunk, egész tragédiánk. Hát kérni kell nekünk azt, ami természetes jogunk? S ha kérjük, akkor sem adnak meg? Hát ez a mi kisebbségi helyzetünk legjellemzőbb vonása. Még a jogainkat sem ismerik el. Ellenben azt mondja rá az egyik aktív miniszter, hogy ő toleráns a kisebbségekkel szemben. Köszönjük szépen. Nekünk nem tolerancia kell, hanem jog. Sőt nem is új jog, csak régi és tételes jogaink tiszteltbentartása. S akkor nem lesz kisebbség Joanitescu ur kegyére.

Ma délelőtt megkezdtek az újpesti rablógyilkos statáriális tárgyalását

BUDAPEST. Ma reggel 9 órakor ült össze a pestkörnyéki büntető-törvényszék rögtönítelő bírósága dr. Márton Albert törvényszéki tanácselnök vezetésével, hogy ítéletet mondjon Havlich Ferenc 20 éves fiatalember bűnügyében. Mint ismeretes Havlich három társával behatolt az újpesti Kossuth-féle

gyógyszertárba és revolverrel megsebesítve a gyógyszerészt, pénzt és kloroformot akart rabolni egy másik rablómerénylet céljaira.

A rögtönítelő bíróság elnöke, dr. Márton Albert kérésére elővezetik a testben és lélekben megtört főváltottat cellájából. Tanuként a vádlott bűntársait vonultatják fel,

akiknek ügyében rendes bíróság fog ítéletet mondani.

A bíróság elnöke elsőnek Havlich Ferencet hallgatja ki, aki elmondja a rablási kísérlet részleteit, majd a tanuként beidéztet bűntársak kihallgatására került sor. A tárgyalás folyik. Az ítéletet a délutáni órákban hirdetik ki.

Rothermere lord a Hohenzollernek visszahívása és a német császárság visszaállítása mellett foglalt állást

Rothermere rendkívül érdekes cikke a magyar trónra való jelöltetéséről és a királyság kérdéséről

LONDON. Egész Európában nagy feltűnést keltett az a hatalmas cikk, amelyet lord Rothermere írt hosszas hallgatás után a Daily Mail tegnapi reggeli számában és amely a német császársággal és a magyar kérdéssel foglalkozik.

A cikk címe: Morving back to Monarchy, azaz magyarul:

Vissza a monarchiához.

Rothermere lord egészen szokatlan kijelentéseket tesz úgy a Magyarországhoz és a magyar kérdéshez való viszonyáról, valamint a német politikáról.

A cikk eleje azt a kérdést fejtegeti, hogy milyen jelentősége van Európaszerte a monarchikus államformára irányuló mozgalmaknak és

határozottan állást foglal a Hohenzollernek restaurálása mellett Németországban.

— Azt hiszem — írja Rothermere — hogy Németország és Európa legjobb érdekét szolgálná, ha ismét helyreállna a német monarchia. A Hohenzollernek éppen úgy, mint a saját királyi családunk bebizonyították, hogy magas kvalitású, öröklött tehetségeik vannak. Bizonyos alkotmányjogi korlátozásokkal

bizonyosra veszem, hogy még 1933 vége előtt ismét uralkodót látok majd Németország trónján. Más európai államokban is mélyen a nép szívében gyökeredzik

az a kívánság, hogy állítsák helyre a monarchiát.

Ezután Rothermere rámutat egy négy év előtti politikai akcióra, melyről sem a magyar, sem a külföldi közvélemény nem tudott eddig s amely minden bizonnyal élénk kommentárokrá fog okot szolgálni.

A cikk szerint ugyanis — amint azt a mai „Jóreggelt!” elsőnek közölte —

mintegy négy évvel ezelőtt ismételen felkérték a lordot, hogy jelöltesse magát Magyarorszag trónjára.

Néhai Rákosi Jenő, aki akkoriban a magyar sajtó legbefolyásosabb embere volt, noha már elmúlt 80 éves, azért tette meg a hosszú utat Budapesttől Északkóciáig, hogy megsürgesse a lord kedvező választát erre az ajánlatra.

A lord ebből azt a következtetést vonja le, hogy

a monarchiához való visszatérés érzése más országokban is mennyire erős.

Ezután foglalkozik az általános európai helyzettel, majd Közép-európa sorsára térve át azt mondja, hogy

gazdaságilag és politikailag a közép-európai nehézségek befolyása attól függ, hogy mennyire veszik tekintetbe Magyarorszag sorsát és helyzetét.

Elmondja ezután lord Rother-

mere, hogy Magyarország mellett írt első cikkének hatása alatt a hála oly mértékben tört ki iránta, amilyenben magánember a történelem során még sohasem részesült. A városokban s nagyobb falvakban uccákat és tereket kereszteltek el nevével, majd így folytatja:

— Mélyen meg voltam hatva attól a megtiszteltetéstől, amelyben magyar barátaim részesítettek, amikor engem javasoltak Európa egyik legrégebb és legtörténelmibb trónjára, de mégis úgy tetszett nekem, hogy nem állana Magyarorszag érdekében, ha elfogadtam volna ezt a jelöltetést.

Cikkét azzal végzi, hogy igazságosnak tartja a kívánságot, hogy újból királya legyen egy olyan nemzetnek, amelyet történelem szoktatott ehhez a kormányformához. Most, hogy a modern politikai fejlődés iránya kedvez az ilyen rendszerhez való visszatérésnek, az angol nemzetnek hosszú és szerencsés tapasztalatai tekintetbevételével az utolsónak kellene lennie, amely megtagadja a hasonló előnyöket más nemzetől, amely ugyanilyen előnyöket keres, legyen az Magyarország, Németország, vagy bármely más ország.

Rothermere lord cikke minden bizonnyal rendkívül sok visszhangot fog kelteni az egész európai sajtóban.

Mire akarják fordítani a vízműveknél a huszmilliós kölcsönt

Mert sem a vízdíjak leszállítását, sem a külvárosok vízellátását még csak tervbe sem vették

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dr. Deleu Viktor, a városi időközi bizottság elnöke legutóbbi bukaresti útja alkalmával megtárgyalta Mihalache belügyminiszterrel a Kolozsvár vízüzemének nyújtandó kölcsön ügyét is. A belügyminiszter megengedte, hogy a városi vízmű 20 millió lejes kölcsönt vegyen fel beruházásokra.

Kolozsvár munkanélküli munkássága joggal hihette a hír vétele után, hogy a 20 millió kölcsön felvétele után megindulnak a vízműveknél a régóta esedékes munkálatok. A külvárosnak lakói is bizalommal tekintettek az események elé, mert biztosra vették, hogy végre lesz víz a külvárosok uccáiban s ezzel egyidőben az egészségi szempontból annyira fontos csatornázási munkálatokat is megkezdik.

Az ügyvel kapcsolatban munkatársunk felkereste Suceava mérnököt, a kolozsvári vízművek igazgatóját, aki a következőket jelentette ki:

NINCS HATÁROZOTT PROGRAM

— A kölcsönösszeg hovatfordítására vonatkozólag **egyelőre még nincs kidolgozott terv.**

A vízművek berendezése, csőhálózata az egész város területén reparációra szorul, tehát

a kölcsönösszeg felhasználása elsősorban a reparációs munkálatok elvégzésére szorított.

A vízvezetési főhálózat mellé újabb vasbeton csöveket fektetünk le, ami biztosítaná a város zavartalan vízellátását.

A KÜLVÁROSI UCCÁK TOVÁBBRA IS VIZ NÉLKÜL MARADNAK

— Tervbe volt véve, hogy az

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi események közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Reg. Ferdinand 64—66.
Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

ujjonnan épült uccákat vízzel lássuk el, ez azonban egyelőre nem valósulhat meg, mert csupán azoknak az elvégzésére a 20 millió kölcsön sem volna elégséges. Ezért ettől a gondolatától kénytelenek voltunk elállni.

AZ IGAZGATÓ UR SZERINT NEM MAGAS A VIZDIJ ...

Talán sehol a világon nem olyan magasak a vízdíjak, mint Kolozsváron. Suceava igazgató urnak azonban ez nem magas. Kijelentése szerint az egész ország területén Kolozsváron a legolcsóbb a víz. Arról azonban megfelelkezük az igazgató ur, hogy 300—800 lejes havi vízdíjakat fizetnek a lakosok. Lehet, hogy az igazgató urnak ez nem sok, de a szegény népnek bizony sok. Szinte rémes még elgondolni, hogy mit csinál a szegény kifizetésű tisztviselő és munkás, aki csupán a vízért 300—800 lejet kell, hogy fizessen! Az igazgató urnak az a véleménye, hogy ha a lakosság nem akar szomjazni, víz nélkül maradni, hát fizessen! De miből?

A VIZDIJ ÉS AZ IGAZGATÓI FIZETÉSREDUKCIÓ CSAK PAPIRON VAN MEG

A város vezetősége már több-

ször behatóan foglalkozott a vízdíj redukciójával, történtek ebben az irányban lépések is, de ez csak papíron létezik. Az inkasszáns ha nem tudja bevasalni a többszáz lejnyi vízdíjakat, nyomban elzárják a vizet.

A magas vízdíj csak arra való, hogy az igazgatók 30—40 ezer lejes fizetést kapjanak, amely különböző járulékok címén 60—70 ezer lejre is felmegy.

A lakosság még pár napi haladékot sem kaphat a fizetésre, mert nincs kivel szöbba állni. Az igazgatóság nem hagyja magát. A város vezetősége nemrégiben 30 százalékos fizetésredukciót állapított meg a vízművek igazgatói részére. És a valóság?

MUNKANÉLKÜLIEK IS HELYET KAPNAK A VÍZMŰVEK MUNKÁLATAINÁL

A 20 millió kölcsön engedélyezésének előfeltétele volt, hogy a meginduló munkálatoknál munkanélküli munkásokat alkalmazzanak. Mi azonban már tudjuk ezt. A regátiak és a protekciósok hada learatja majd a munkát, zsebrevágja a busás honoráriumot, a kolozsvári munkanélküliek pedig mehetnek Kukutyinba jeget aszalni.

A nemzeti szocialisták terrorja miatt új választások lesznek Németországban

A porosz kormány nem hajlandó megkegyelmezni a halálraitólteknek Betiltották Hitler hivatalos lapját

BERLIN. Hindenburg elnök és Papen kancellár között ma ismétlen hosszas megbeszélés volt, amelynek eredményeképpen végleg elhatározták, hogy a birodalmi gyűlést feloszlatják. A birodalmi gyűlés felosztása után természetesen kiírják a választásokat és két hónapon belül Németország ismét választ.

BERLIN. Poroszország miniszterelnöke szeptember elsejére öss-

szehívta a porosz országgyűlést. Az elnök azért tette szeptember elsejére a gyűlés megnyitásának napját, mivel a centumpárt képviselői augusztus 31-én Essenben római katolikus kongresszuson kell hogy részt vegyenek.

BERLIN. A birodalmi kormány, valamint Poroszország kormánya is felhívást intézett a német néphez. A felhívásban rámutatnak arra, hogy Hindenburg elnökkel egyet-

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Szakácsnő, Unalmas egyedül, Barna lány jellegre levél van a kiadóban.

EGY jókarban levő sparhet, esiszolt sütővel, nagyon olcsó áron eladó. Vasucca 34. szám, Szuterin.

ÜGYES, jómegjelenésű megbízható fiatal asszony cukrászdai kiszolgálásra állást keres. Cim a kiadóban.

IRÓGÉPET keresek bérbé. Cim a kiadóban.

KELIM és filé munkákat olcsón váltalok. Cim a kiadóban.

6000 LEJ kölcsönt keresek 30 százalékre. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóban.

KÉT iskolás gyermek, vagy fiatal leány teljes ellátást kaphat, esetleg zongora használatl. Cim: Petőfi-ucca 17. Nádler.

NAGYSZOBA központban 2—3 személy részére, butorozva, vízvezetékkel, olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

GYAKORLOTT szövízőket jó fizetés mellett felvesszünk. Fejkendőgyár, Apáca-ucca 11-a.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolinon nagyon jutányos árért. Hotel Transsylvania, Fülöpnél.

értve, kénytelenek a legszigorubb intézkedéseket foganatosítani. a szigorú intézkedések Németország minden egyes lakójának közérdekét szolgálják s e törvények mindenkire vonatkoznak, tekintet nélkül arra, hogy a bűnös, mely politikai pártba tartozik. Hiába Hitleréknek minden rugdolozásuk, mert e törvényeket végrehajtják s mindaddig meg sem szüntetik, amíg Németországban a rend teljesen vissza nem áll. S minden ilyen törekvést, akárkinek a részéről is történik, amely a birodalom békéje ellen irányul, a legenergiusabban visszautasítják. A porosz kormány hangsúlyozza, hogy ambárjoga van a megkegyelmezéshez, de e kegyelem csak nagyon kivételes esetekben történhetik meg. A kormány nem hajlandó semmiféle politikai pártnak megengedni azt, hogy a törvényeket és az alkotmányt lábbal tiporja. És érzi az erejét, hogy minden agitációt és minden merényletet még csirájában el tud fojtani.

BRESLAU. A lentai ütközetnek 175 éves évfordulója alkalmából, amikor második Frigyes császár teljesen tönkreverte az osztrák csapatokat, Breslauban gyönyörű ünnepeket rendeztek. Ez ünnepeken több mint 100 ezer ember vett részt. A résztvevők között volt Mackensen marsall is és több más kiemelkedő alakja a világháborúnak. Az ünnepi beszédet maga Mackensen tartotta, majd a beszéd után felolvasta Vilmos excsászár üzenetét. A dormi menekült üzenetében megköszöni régi barátainak azt a szívós szeretetet, amelylyel még most is viseltetnek iránta. Németország törvényes feje iránt. Majd rámutat arra, hogy második Frigyes császárnak ez a győzelme örök időkre emlékezetes lesz és meg fog maradni a német nép lelkében, mint egy fényes példa.

BERLIN. A berlini rendőrfőnök augusztus 31-ig betiltotta a nemzeti szocialisták hivatalos lapját, az Angrieff-et, mert cikkeiben becsmérlőleg nyilatkozott Papen kancellár működéséről.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, augusztus 25.
Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Vegyes hangverseny. 19.10. A hangverseny folytatása. 20. Rádió szobadegyetem. 20.40. Gramofon. 21. Zenekari hangverseny. 21.30. Előadás. 21.45. Ének. 22.10. A hangverseny folytatása.

Budapest. 11.15. Rádió hangverseny. 14. Déli harangszó. 14.05. Férfi kórus. 18. Gramofon. 19.15. Felolvasás. 19.45. Szalonzenekari hangverseny. 21. Előadás. 21.30. Magyar népdalok tárogató. Utána: Kamarazene. Utána: Szóvanka Nándor cigányzenekara.

Bécs. 13.30. Silvíngzenekar. 14.40. Sauer gramofon. 15.10. Gramofon. 17.20. Ariák és dalok. 18.35. Hangverseny. 22. Zenekari hangverseny Salzburgból, vezényel Brunó Walter. 24.20. Könnyű zene.

Erdődi Mária: Kis primás

Regény két kötetben. Ára 160 Lej. A kitérő ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Megrendelhető a „Zorregelt” és Jorregelt” kiadóhivatalában.

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 25. Csüt. Róm. kath. Lajos. Prot. Ludwig. görög. Vartolomeu. I. z. 23. Ab.

— Olvasták a legújabb híreket? ...
Forradalom Braziliában! ... Fellángolt az indiai nemzeti mozgalom ... Kanadában felgyújtották a gabonaraktárakat! ... Hitler bosszuért ég! ... És még csodálkoznak, hogy olyan hőség van.

Régi, de aktuális: „Phü, de meleg van. Árnyékban 30 fok.

— Hát kell magának árnyékban járni?

A parlamenti vitákból:

A miniszter: Hiszen egy kisebbségi alminisztert is kineveztünk már s még sincsenek megelégedve.

Kisebbségi képviselő: Igen ám, de egy fecske nem csinál nyarat.

— Miért vagyunk mi kisebbségek?

— Mert kisebbre szabták a jogainkat!

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint további hősiyleddel várható északnyugati szelekkel, egyes helyeken kisebb esőkkel.

— **Inspekción győgszertárak.** Fortuna, Főtér. Hygea, Széchenyi tér. Victoria, Ferenc József-ut. Sotropa, Bocskai-tér.

— **Halálozás.** Özv. Papp Jánosné, életének 86-ik évében ma reggel 5 órakor csendesen elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a köztemető halottas házából.

— **Ünnepi táborozás az Alvernán.** Vasárnap augusztus 28-án a kolozsvári Szent Kereszt Hadsereg ünnepi táborozást tart az Alvernán. Reggel 8 órakor közös szentmise, szentáldozás. Délután 10 órakor tábori szentmise, szentbeszéd. Délután 4 órakor litánia, utána műsoros délután. Szereplők: dr. P. Jánosy Béla, Reményi Margit és az Erzsébet-énekkar. Este 8 órakor gyertyás körmenet a Lurdi barlanghoz. Vidéki vendégeinkre tekintettel reggel tejeskávét, délután szegedi gulyást, este pedig flekkent szolgálnak fel. Autóbuszjárat. Szeretettel meghívunk mindenkit a Szentferencrendiek.

— **A pénzügyigazgatóság nem hagyta jóvá a Ferdinánd kávéház árverését.** A Ferdinánd kávéház múlt héten megtartott árverését a kerületi adóhivatal a pénzügyigazgatósághoz terjesztette fel jóváhagyás végett. A pénzügyigazgatóság az árverést nem hagyta jóvá és így valószínű, hogy újabb árverés lesz kitűzve.

— **Kedvezményes vasuti jegy az ügyvédkongresszusra.** A Kolozsváron tartandó szeptember 8-iki országos ügyvédkongresszuson részt venni akarók számára a CFR vezérigazgatósága 50 százalékos vasuti kedvezményt engedett meg. A kedvezményben csak a kongresszusra jövő jogászok részesülnek.

A hóstáti gazdák küldöttségileg tiltakoznak a Széchenyi-téri szekértilalom ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hála a jó Istennek, hogy nincsenek nagyobb problémáink, mint azzal törődni, hogy hol állanak meg a Széchenyi-téri vásárosok szekerei. Ugy látszik, egyéb nincs. Tehát ez azt jelenti, hogy konszolidált viszonyok között élünk, a külvárosok bősége sen el vannak látva vízzel, vilánnal, kifogástalan uccáink vannak s csak egyetlen egy bibije van a városnak, hogy a piaci árusok szekerei hol állanak meg. Hála Istennek, hogy már itt tartunk ...

Mindezt pedig azzal kapcsolatban mondjuk el, hogy az időközi bizottság rendeletet adott ki, hogy hol állhatnak meg a piaci árusok szekerei? A rendelet kibocsátása

után napirenden vannak az összehívások a hatóság emberei és a piaci árusok között, akik szilárdan ragaszkodnak ahhoz, hogy szekereik a piac szélén álljon, amely semmiben sem gátolja a járműforgalom lebonyolítását.

Különösen a kolozsvári hóstáti gazdák vannak érdekelve a dolgban, akik elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek dr. Deleu Viktor időközi bizottsági elnökhöz s kérni fogják az indokolatlan s rájuk nézve sérelmes rendelet visszavonását.

A hóstáti gazdák kívánságát a kolozsvári Gazdasági Egyesület is teljes mértékben támogatja.

A cég országhírű márka,
Meglepő a technikája.

Művészi munkába vezet,
Legszébben tisztít és festet.

Nem mulható felül árban,
Még kevésbé jó munkában.

Országszerte ludják ezt már:
Clujon legelső a **Czink-gyár.**

A füst és zaj nélküli ágyu

Az angol lapok arról az érdekes találmányról adnak hírt, amelyet egy milánói mérnök fedezett fel. Az olasz mérnöknek sikerült olyan ágyut konstruálni, amely zaj, füst és láng nélkül működik. Tehát a jövő háborújában zaj, füst és láng nélkül mennek az emberek a más világra. Milyen nagyszerű ...

— **Mára várnak ítéletet San Jurio ügyében.** A spanyol monarchista fölkelés vezérének, San Jurionak tárgyalása már tegnap óta folyik a madridi vészbíróság előtt. A tárgyaláson már elhangzottak a vádés védőbeszédék és valószínű, hogy még a mai nap folyamán kihirdetik a bíróság ítéletét.

— **A japánok újabb területet foglaltak el Kinából.** Pekingből jelentik: A japán csapatok hatalmas erővel nyomulnak előre Jehol kínai tartomány ellen. A japán csapatok előnyomulásuk alkalmával alig találtak ellenállásra. Állítólag a japán kormány az a terve, hogy Mandzsuria után Jehol tartományát is leszakítsák a kínai birodalom területéből és bekapcsolják az új mandzsuri állam testébe. Kínai kormány körökben a legnagyobb pesszimizmus uralkodik, mivel a Jeholban lévő kínai csapatok nagyon gyengék és így a japánoknak valószínűleg sikerül ezt a területet is országukba beolvasztaniok. Chiang Sue Liang tábornok kínai csapat összevonásokat eszközöl Jehol határán és a harcot a japánokkal csak abban az esetben vennék fel, ha a japánok tovább akarnának behatolni a kínai birodalomba.

— **Éhes volt és egy tyukot lopott egy szegényember.** Ma reggel a hatodik kerületi rendőrség tyuklopáson érte Gherla György hajléktalan kolozsvári egyént. Az alkalmi tolvajt letartóztatásba helyezték, de miután beigazolódott róla, hogy hajléktalan munkanélküli, a rendőrség a dolgozóházba internálta, hogy addig is, amíg a szabadságát ismét visszanyeri, legalább ellátása és hajléka legyen.

— **A pénzügyminisztérium újabb intézkedései az italmérségi engedélyek kiadásáról.** A pénzügyminisztérium rendeletet küldött az országban lévő összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben újabb intézkedéseket rendel el az italmérségi engedélyeknek a falukra való kibocsátására vonatkozólag.

— **Szeptember első napjaiban véget ér a parlament.** A parlament rendkívül ülészsaka szeptember 3-án ér véget. Politikai körök úgy tudják, hogy az ülészak berekesztése Károly király egyenes kívánságára történt.

— **Katonaszökevény helyett ártatlan embert löttek agyon.** A bacăui csendőrségnek jelentették, hogy Kochern György katonára redétől megszökött. A csendőrség, amikor Kochernt megtalálta, az a büntetéstől való félelmében elmenekült, mire a csendőrök utána löttek, de helyette véletlenül egy arra haladó borbélyt találtak el, aki azonnal meghalt, Kachern pedig elmenekült. A szerencsétlenség ügyében a nyomozást bevezették.

— **A Haggibbor női „Hazena” szakosztálya ezúton is értesíti tagjait, hogy holnap, pénteken reggel 6 órakor gyakorlatokat tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.**

Eredménytelenül végződtek az építőipari munkaadók és munkások tárgyalásai

CLUJ-KOLOZSVÁR. A munkaügyi inspektorátusnál tegnap délelőtti és esti órákban lefolyt tárgyalások az építőmunkások és munkaadók között, nem vezettek eredményre. A munkaadók kijelentették, hogy amíg a munkások nem veszik fel a munkát, vagyis nem fejezik be a sztrájkot, komoly tárgyalásokba nem bocsájtkoznak. Viszont a munkások megegyezően tiltakoznak az ellen, hogy újra megkezdjék a munkát. Így a kitört bérkonfliktusban közeledés még nincsen, mert mindkét fél ragaszkodik elhatározásához. Valószínű, hogy a munkaügyi inspektorátus a közeli napokban újból összehívja a feleket a megegyezés létrehozására.

Ma 400 éve,

hogy törvénybe iktatták az első protestáns vallásnak, a lutheránus vallásnak a jogait. A protestántizmus térhódítása a felszabadulást és felszabadítást jelentette a régi középkori szellemből. A protestántizmus térfoglalásával kezdődik meg a történelem új korszaka. Ettől kezdve a népek szelleme és vágya felfrissül, a tudás sokkal szélesebb területű, általánosabb lesz. Ezzel a művelődési lehetőséggel együtt jár a szabadság utáni vágyakozás is. Mindenütt megindulnak a mozgalmak a szebb, az emberibb életlehetőségek elérésére. A protestáns vallási mozgalmak mindenütt egyet jelentettek a kultúra haladásával, a humanizmus terjesztésével, a felvilágosodottság napsugarainak kibontakozásával, a politikai szabadság kivívásával. A protestáns vallási mozgalom mindenkori emberi jogok érvényesítését akarta szélesebbé tenni. Így volt a múlt századokban és így van ma is, eszmeileg. 400 év óta áll tehát a harc. És vajjon mennyit valósítottak meg ezek a harcok a kifűzött feladatokból. Bizony nagyon keveset. Ezzel a szomorú gondolattal ünnepelhetjük csak meg ezt a 400 éves évfordulót.

— **A tánc és szépségverseny győztesei.** A III. kerületi iparos ifjak folyó évi augusztus hó 20-án este Sütő Tibor alelnök és Geccsó Lajos ügyvezető vezetésük alatt nagy táncestélyt rendeztek rumba, tangó és szépségversennyel egybekötve. A szépségverseny megérdemelt győztesei I. Hegyesi Piroška, II. Daróci Mariska, III. Gáspár Zsuzsika, míg a táncverseny megérdemelt győztesei: I. Drigla Irénke és Kerekes György, II. Csergő Iluska és Kilin Márton, III. Kerekes Iluska és Csiplea Sándor.

— **Két embert megölt a vipera csipés.** Kassa közelében vipera csipés kettős emberhalált okozott. Kovács István parasztgazda hugával együtt a mezőn dolgozott, amikor megcsipte egy vipera. A huga késsel kivágta a csipés helyét és kiszívta a vért, majd bátyjával együtt hazament. Kevéssel utóbb ugy a parasztgazdánál, mint a hugánál súlyos mérgezési tünetek léptek fel, úgyhogy az orvos elrendelte a kórházba szállításukat. Mielőtt azonban kocsit tudtak volna szerezni, úgy Kovács István, mint a huga meghalt.

Féltékeny volt és öngyilkos lett

BUCURESTI. Már Shakespeare megírta az Otello című darabjában, hogy a féltékenység a legveszedelmesebb ördöge az embernek, mert ha beköltözik akár az asszonynak, akár a férfinak a szívébe, azt addig rágja, marja, eszi, amíg végleg végez vele. Mária Geanta fiatalasszony, akinek régóta udvarolt Jon Serban, a napokban reájött, hogy a férfi más nők után is szaladgál. Ez a tény felkelte a szerencsétlen asszonyban a féltékenység ördögét s addig emészette magát, míg végül revolvergolyóval véget vetett életének. Az öngyilkos nő hulláját a bonctani intézetbe szállították.

Ujabb nyolc halálos áldozata van a bulgár motorversenynek

RUSCIUC. A napokban borzalmas szerencsétlenség történt a szófiai versenypályán. Motorbicikli-versenyt tartottak ünnepélyes keretek között. Az egyik versenyző csapat Belgrádból indult, a másik pedig Szófiából. A nyolcadik menetben Stirta József olasz versenyzőnek a gépe egy defekt következtében beleszaladt a tömegbe, amely a versenyeket nézte. A gép teljes erejével rontott neki a tömegnek, s husz embert vert le a lábáról. Mind a husz súlyosan sebesült, ki karját, ki lábát törte, kettő meghalt közülük. A legújabb értesülésünk szerint a sebesültek közül még nyolc ember meghalt. A versenyt e sajnálatos szerencsétlenség miatt be kellett szüntetni.

Öngyilkos lett egy 20 éves fiatalember

BUCURESTI. Demeter Péter, 20 éves hivatalnok az éjszaka hálószobájában revolverével agyonlőtte magát. A golyó pontosan talált s a fiu egy pillanat alatt halott volt! A hátrahagyott leveléből öngyilkosságának okát nem lehet biztosan megállapítani. Az öngyilkos fiu levelét a hatóságoknak címezi. Bizonyos ellenségeket említ, akik utjában állottak, hogy szerelmét feleségül vehesse. A főügyész rendeletéből az öngyilkos hulláját az állami bonctani intézetbe szállították. Ki tudja, mi lehet az öngyilkosságnak az oka. Szerelem, félelem, gyávaság, vagy meg nem alkuvás az élettel. Tény az, hogy a mai napokban az öngyilkosság, mint egy járvány, olyan egymás után szedi áldozatait, különösen a meggondolatlan fiatalok között.

Egy negyedmillió készpénzt vittek el egy lakásból

CSERNOVIC. Palicman Tóbiás kereskedőnek a lakásában a tetőzeten át több betörő hatolt be. A merész betörők éjszaka átfurták a padlást és kötélen ereszkedtek be a szobába. Körülbelül 4 óra hosszat dolgoztak, amikor a kereskedő észrevette a zajt. A betörőknek sikerült elmenekülni, de magukkal vittek 250 ezer lej készpénzt. A rendőrség erélyes nyomozást indított be, hogy a merész betörőket kézrekerítse.

A Rapid-vonat fülkéjében tartóztatták le Baga litografust, a bélyeghamisítási ügy főszereplőjét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!” legutóbbi számában a bélyeghamisítással kapcsolatosan jelentettük, hogy Baga könyvművész közvetlenül a letartóztatás előtt elhagyta Kolozsvárt s egymillió lejnyi hamisbélyeggel Bukarest irányába szökött. A rendőrség bűnügyi osztálya, miután letartóztatta Katz Márton nyomdászt, Sztójkovic szabót, valamint Peres litografussegédet, üldözőbe vette a megszökött Bagát is.

A rendőrség megállapította, hogy

Baga szökése előtt autótaxit fogadott, amellyel kiutazott Apahidára s ott feltűnés nélkül folytatta utját a bukaresti Rapid-vonattal Bukarest felé.

A nyomozást vezető Hatieganu rendőrkezes, amint megállapította Baga szökését, két rendőr-

tiszt kíséretében autóval azonnal Tövisre utazott ki, ahol a vonatot utólérték. A rendőrkezes, valamint a rendőrtisztek azonnal hozzáláttak a vonat átkutatásához s

az egyik fülkében megtalálták a szökevény bélyeghamisító litografust.

A rendőrtisztek, hogy minden szökési kísérletnek elejét vegyék **revolvert szegezve hatoltak be a fülkébe s úgy tartóztatták le a megszökött bélyeghamisítót,** aki látva, hogy a menekülés útja el van zárva, megadta magát sorának.

Baga csemagjainak átkutatásakor megtalálták a nála levő egy millió lejnyi hamisbélyeget, amit Bukarestben akart értékesíteni.

A vonat egyik külön fülkéjében a rendőrkezes azonnal megkezdte Baga kihallgatását,

amelynek eredménye azonban Kolozsváron még ismeretlen. Abból a tényből következtetve, hogy a rendőrkezes a letartóztatott litografussal tovább utazott Bukarestbe, az következik, hogy a nyomozás további szálai a fővárosban futnak össze, ahol meglepetésszerű letartóztatások várhatók.

Ma délelőtt a kolozsvári rendőrség bűnügyi osztálya utasítást kapott Bukarestből, hogy az

összes lefoglalt bűnjelket és a hamis bélyegeket azonnal küldje fel Bukarestbe.

A rendőrség az utasítás értelmében a kért dolgokat külön kurirral küldi fel Bukarestbe. Egyes hírek szerint a további nyomozás során valószínű, hogy a letartóztatottakat is átszállítják a fővárosba, ahol az ügyben tovább folyik a nyomozás.

Szaporodnak a bizonyítékok a többszörös gyilkos ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a rendőrség bűnügyi osztálya letartóztatott egy gyanús kinézésű férfit, akit többek között három gyilkossággal vádol. A rendőrség feltevése szerint a letartóztatott volt az, aki csendőr ruhában betört Ujfalvy nagylondai földbirtokos lakására s menekülés közben a karján megsebesült. A rendőrség emberei a gyanúsított karján megtalálták a sebhelyeket, amire a letartóztatott azt mondja, hogy azokat a harcra szerezte.

A rendőrség bűnügyi osztálya megállapította, hogy a nagylondai gyilkosság tetteit annak idején a szamosújvári rendőrség letartóztatta s a további nyomozás érdekében a csendőrségnek adta át. Amikor a csendőrök a gyilkosokat a vasúthoz kísérték, azok szö-

kést kíséreltek meg s az egyik csendőr a most letartóztatottat üldözés közben úgy vágta fejbe, hogy annak a feje betört.

Az újabb adat birtokában a rendőrség megint vallatásra fogta a letartóztatottat, de az tagadta, hogy valaha is be lett volna a feje törve. A rendőrség erre lenyiratta a letartóztatott haját s a fején megtalálta a fejbeverésből származott forradási nyomokat.

Most a rendőrség Kolozsvárra hozatja azokat a csendőröket, akikről a gyilkosok annak idején megszöktek, valamint a rendőröket, akik a gyilkosokat elfogták s az azokkal való szembesítéssel akarja a rendőrség a gyilkossággal gyanúsított férfi tagadását megtörni s ha ez eredményre vezet, akkor sor kerül a Segesvár mellett követett gyilkosság bizonyítására is.

Nem lett öngyilkos László Juci

BUDAPEST. Amint már a „Jóreggelt!” ma reggeli számában közöltük, László Juci, a kiváló magyar primadonna tegnap váratlanul elhunyt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az ünnepeit mű-

vészno tragikus halálát valóban szívbénulás okozta

s így nem áll fenn tehát az a feltevés, amint egyes lapok jelentették, hogy öngyilkos lett volna. László Juci temetéséről ma történelmi gondoskodás.

Egy vagon cukornak felel meg a csempészeknél talált szaharin

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a nagyváradi rendőrség egyik detektívje Ilea Joan, a kolozsvári állomáson szaharincsempészeket ért tetten. A nagyváradi detektív a kolozsvári állomási rendőrség segítségével a csempészeket, Markovits Ignác és Fux Ábrahám személyében letartóztatta. Mára derült ki, hogy a szaharincsempészek milyen nagyban üzték mesterségüket. Ugyanis a náluk talált és lefoglalt szaharin súlyban meghaladta az ötven kilogramot s ugyanakkor Nagyváradon ugyanezen csempész-

társaság másik három tagját hatvan kilogrammon felüli csempészt szaharinnal érték tetten. A lefoglalt több mint egy mázsás szaharinnal szembeállításával cukortartalom tekintetében több mint egy vagon cukornak felel meg. A rendőrség megállapította, hogy a csempészek egyes uccai fagyaltárusoknak és cukrászoknak akarták ezt a hatalmas mennyiségű szaharint eladni. A tettenért szaharincsempészeket a törvény értelmében több millió lejnyi bírsággal sújtják.

Véres családi dráma a Ferenc József-uton

CLUJ-KOLOZSVÁR. Súlyos kiemelt családi viszály történt az éjszaka folyamán a Ferenc József ut 38. szám alatt. Truta Emanoil 34 éves telefonkezelő tegnap este inni ment, ami a feleségének nem tetszett. Az antialkoholista asszony izgatottan, bosszút forralva várta hazatérő urát, aki éjjel 3 óra után néhány perccel megis érkezett. Csakhogy a kocsmából jött és már egy egész liter bort ivott, amitől tökéletesen lerészegedett. Mikor a feleség ezt látta, dühbe jött és a kemence mögül fejszét vett elő, amellyel nekirontott részeg férjének. Csakhogy a fejszétől a férj nem ijedt meg, s kicsavarta azt a gyöngye asszony kezéből. Rövid dulakodás után a feleség kirohant az udvarra és hosszonyelű kapával tért ismét vissza, amellyel se szó, se beszéd úgy vágta a férjét homlokra, hogy az véresen terült el a harc mezején. Ez tökéletesen eszméletéhez térítette a kicsapongó családfőt s mikor szédüléséből kissé magához tért, elment a mentőállomásra, ahol mélyen elkeseredve adta elő az esetet a szolgálatos mentőorvosnak. Miután dr. Matache mentőorvos fertőtlenítette és bekötözte a hatalmas kapavágást a súlyosan családi büntetésben részesített férj eltávozott a mentőállomásról.

Kutyáját uszította a rendőrökre egy kolozsvári lakos

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnapi este a Donáth-uti rendőrkerület emberei néhány legelésző marhát találtak a tilosban. A rendőrök a legelésző állatokat a majorba akarták behajtani, de utközben egy Nagy Károly nevű egyén a rendőröket megtámadta s szidalmazni kezdte, majd pedig a kutyáját uszította rájuk. A kutya Muresan Joan közrendőrt a lábán megharapta. Nagy Károly ellen hatóságelleni erőszakért megindul az eljárás.